

Auschwitz

Wystawa „Raporty w Auschwitz” w 125. rocznicę urodzin Witolda Pileckiego

AKTUALIZACJA: 13.05.2026, PUBLIKACJA: 12.05.2026 Wiadomości

Muzeum Armii Krajowej
ul. gen. Ewena Fiedorzy Nika w Krakowie

Organizatorzy:
KULTURALNA MAŁOPOLSKA
Kraków

Patroni medialni:
Radio Kraków, Gazeta Krakowska, 65, TVP i info, DZIEJE.PL, HISTORIA

Witold PILECKI

Raporty z Auschwitz

Wernisaż: **13 maja 2026 r. (środa), godz. 11.00**
Muzeum Armii Krajowej ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie

W środę 13 maja o godz. 11 Muzeum Armii Krajowej zaprasza na otwarcie nowej wystawy zatytułowanej "Witold Pilecki. Raporty z Auschwitz".

W środę 13 maja o godz. 11 Muzeum Armii Krajowej w Krakowie zaprasza na otwarcie nowej wystawy zatytułowanej "Witold Pilecki. Raporty z Auschwitz".

W 125. rocznicę urodzin rtm. Witolda Pileckiego Muzeum AK otwiera nową ekspozycję poświęconą temu bohaterowi. Wystawa - będąca częścią ekspozycji głównej MAK - przedstawia na planszach postać rotmistrza: jego życie rodzinne, udział w kampanii wrześniowej 1939 r., działalność w konspiracji, misję w Auschwitz, ucieczkę oraz powojenne losy.

W sposób szczególny wyeksponowano jego raport o KL Auschwitz napisany po ucieczce z obozu w 1943 r. Oryginał tego dokumentu znajduje się w zbiorach Muzeum AK i zostanie

pokazany na wystawie. Towarzyszyć mu będą raporty napisane przez dwóch towarzyszy ucieczki - Jana Redzeja i Edwarda Ciesielskiego. Ich oryginały również będą eksponowane na wystawie.

Otwarcie wystawy towarzyszyć będą dwie premiery. Wyświetlony zostanie przygotowany we współpracy z Muzeum AK angielskojęzyczny film o Witoldzie Pileckim pt. "947 Days in Auschwitz". Jego autor (reżyser i scenarzysta) Patrick Ney będzie gościem uroczystości i opowie o powstawaniu dokumentu.

Drugą premierą będzie nowa piosenka lidera znanego zespołu De Press, Andrzeja Dziubka, zatytułowana „Rotmistrz Pilecki”. Po raz pierwszy zaprezentowany zostanie nakręcony w Muzeum teledysk do utworu. Muzyk również będzie obecny na otwarciu wystawy.

Wernisaż obędzie się w środę 13 maja 2026 r. o godz. 11 w siedzibie Muzeum Armii Krajowej przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie. Wstęp wolny.

Raport Witolda Pileckiego z KL Auschwitz, jeden z najważniejszych dokumentów II wojny światowej, napisany został latem 1943 r. Dokument powstał po udanej ucieczce z obozu dokonanej w nocy z 26 na 27 kwietnia przez Pileckiego, Jana Redzeja i Edwarda Ciesielskiego. Uciekinierzy szczęśliwie dotarli do Bochni, a stamtąd przerwani zostali do pobliskiego Nowego Wiśnicza, gdzie ukrywali się w dworku Koryznówka należącym do Tomasza Serafińskiego, zastępcy dowódcy miejscowej placówki AK z bocheńskiego Obwodu AK „Wieloryb”. Pilecki spędził tam ponad trzy miesiące, pisząc raport.

„Napisane dla upamiętnienia nazwisk, faktów po szczęśliwym udanym a samowolnym wyjściu z obozu w Oświęcimiu” – tak zaczyna się jego relacja. Zawarł w niej – prócz opisu swojego udziału w wojnie obronnej 1939 r. i konspiracji – przede wszystkim informacje na temat obozowego ruchu oporu w Związku Organizacji Wojskowej, który współtworzył. Redzej i Ciesielski sporządzili swoje własne raporty, w których opisali inne kwestie.

Spisany na maszynie na papierze formatu A4 dokument został zakopany w stodole w gospodarstwie Serafińskich, Pilecki zaś po przedostaniu się do Warszawy, jesienią 1943 r. sporządził drugą, bardziej szczegółową wersję raportu.

Latem 1944 r. Redzej, Ciesielski i Pilecki wzięli udział w powstaniu warszawskim. Redzej zginął, Ciesielski przeżył wojnę i zmarł 1962 r. Witold Pilecki po upadku powstania trafił do obozu jenieckiego. Po wyzwoleniu wstąpił do 2. Korpusu Polskiego we Włoszech.

Po powrocie do kraju pod koniec 1945 r. spotkał się z Ludmiłą Serafińską, żoną Tomasza, i polecił zniszczyć pozostawiony u niej dokument, tłumacząc że lepszą, pełniejszą wersję raportu przygotował we Włoszech. Serafińska wspomina, że nie wypełniła jego polecenia i raport został ponownie ukryty.

Potem jednak przekazała go Janowi Gołąbkowi ps. „Miriam”, oficerowi AK z Krakowa, który po ucieczce z gestapo również ukrywał się w Koryznówce. W 2004 r., po uzgodnieniu z córką Ludmiłą i Tomasza Serafińskich, Gołąbek ofiarował raport do Muzeum AK.

Spisana w Nowym Wiśniczu relacja składa się z trzech dokumentów. Jeden to wersja, w której nazwiska zostały zakodowane w postaci cyfr, dwa pozostałe to wersje z ujawnionymi nazwiskami. Od wersji ostatecznej, znanej jako „Raport W”, odróżnia je brak wstępu, w którym Pilecki m.in. wyliczył wszystkich członków siatki konspiracyjnej w KL Auschwitz, zaznaczając czy żyją czy nie, czy wydostali się z obozu, czy też zostali przeniesieni gdzie indziej. Niektóre fragmenty są inaczej sformułowane i mniej rozbudowane, nie ma też całego opisu przebiegu ucieczki, a tekst kończy się w momencie jej rozpoczęcia.

Znajdujące się w naszych zbiorach wersje raportu to kopie maszynopisów na papierze przebitkowym, liczące 8–9 stron, zależnie czy podają nazwiska, czy nie. Do Muzeum trafiły w złym stanie. Karty były sklezione, miały dużo ubytków na brzegach, jedna z nich była

potargana, brakowało fragmentów, papier uległ przebarwieniu. W grudniu 2020 r. przeprowadzono jego fachową konserwację trwającą kilka miesięcy. Stosując kąpiele w specjalnych płynach, kartki udało się bezpiecznie rozdzielić. Po wysuszeniu usunięto przebarwienia, a ubytki uzupełniono używając japońskiej bibuły.

Obecnie Raport nie przypomina już zniszczonych kartek, jakie w 2004 r. trafiły do Muzeum Armii Krajowej. Starannie odrestaurowany i zabezpieczony spoczywa w muzealnej kolekcji. Jego karty zobaczyć można na wystawie stałej, w części poświęconej okupacyjnej martyrologii polskiego społeczeństwa.

<https://dzieje.pl/wiadomosci/wystawa-raporty-w-auschwitz-w-125-rocznice-urodzin-witolda-pileckiego>